

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu 2 grudnia 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 14 września 2018 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) sp. z o.o. w S. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 68/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 września 2018 r., Nr (...) (...)Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE), na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 4a i ust 2 oraz art. 33 ust. 9 pkt 3 w związku z art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 285 i 624) (dalej ustawa o biokomponentach) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy – (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.** (dalej powód) orzekł, że:

1. że Przedsiębiorca naruszył art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w ten sposób, iż nie poinformował w terminie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o dokonaniu 5 kwietnia 2018 roku, pierwszej czynności powodującej powstanie obowiązku o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach;
2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5.000,00 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył powód zarzucając jej naruszenie art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach poprzez uznanie, że powód naruszył przepisy skutkujące obowiązkiem nałożenia kary pieniężnej, pomimo, że spółka

należycie wywiązuje się ze wszystkich swoich obowiązków i złożyła informacje, o której mowa w art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach, o dokonaniu 5 kwietnia 2018 roku pierwszej czynności powodującej powstanie obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach. W oparciu o powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie decyzji oraz zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o: oddalenie odwołania, dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 maja 2018 roku do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęła informacja od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. o dokonaniu 5 kwietnia 2018 roku czynności powodującej powstanie obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach (informacja k.1 akt adm.).

W związku z powyższym, pismem z 29 maja 2018 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie informacji, o której mowa w art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach w odniesieniu do czynności z 5 kwietnia 2018 roku. Ponadto wezwał do złożenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia (zawiadomienie wraz z zpo k.3-4 akt adm.).

Pismem z 9 lipca 2018 r. Prezes URE zawiadomił powoda o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej i poinformował o możliwości zapoznania się w terminie 7 dni ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym (zawiadomienie k.5 akt adm.).

Powód nie skorzystał z przysługującego mu w tym zakresie uprawnienia (okoliczność niesporna).

W dniu 14 września 2018 roku Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję (k.7-9 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, a zatem Sąd nie miał również wątpliwości co do ich wiarygodności.

Sąd pominął dowód z przesłuchania strony powodowej zgłoszony w odwołaniu uznając, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów jest wystarczający do wydania orzeczenia w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego stanął na stanowisku, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i znajduje uzasadnienie w przepisach prawa, zaś zarzuty podnoszone przez stronę powodową w odwołaniu nie mogą skutkować jej uchyleniem.

Zgodnie z przepisem art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach, podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany zapewnić w danym roku kalendarzowym co najmniej minimalny udział innych paliw odnawialnych lub biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych lub biopaliwach ciekłych, stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego na potrzeby własne w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego na potrzeby własne.

Natomiast, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy o biokomponentach, pod pojęciem podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy należy rozumieć każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który: a) rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub b) zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1114, ze zm.).

Poza sporem było, że powód jako podmiot realizujący (...) był zobowiązany do złożenia informacji o dokonaniu czynności powodującej powstanie obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach. Natomiast stanowiska stron różniły się co do wagi naruszenia przepisów przez powoda.

Zgodnie z przepisem art. 22a. 1 ustawy o biokomponentach „Podmiot, który w danym roku kalendarzowym dokonał po raz pierwszy czynności powodujących powstanie obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, jest obowiązany poinformować o dokonaniu takiej czynności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 14 dni od dnia jej dokonania.”.

Tym samym powód, jako podmiot, który 5 kwietnia 2018 r. dokonał pierwszej czynności powodującej powstanie obowiązku był zobowiązany do poinformowania o tym fakcie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do 19 kwietnia 2018 r., czego nie uczynił, gdyż stosowną informację złożył dopiero 22 maja 2018 roku.

Słusznie, zatem Prezes URE ustalił, że powód złożył informację po terminie, co z kolei zgodnie z przepisem art. 33 ust. 1 pkt 4a ustawy o biokomponentach uprawniało go do nałożenia na powoda kary pieniężnej.

Sama bowiem odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy jest odpowiedzialnością obiektywną. Nie jest konieczne wykazanie umyślnej albo nieumyślnej winy ukaranego podmiotu. Jednakże nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia przedmiotowej odpowiedzialności (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 01 czerwca 2010 r. sygn. III SK 5/10, LEX nr 622205). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 05 lutego 2015 r. o sygn. III SK 36/14 (LEX nr 1652700) o ile do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, o tyle w przypadku nakładania przez organ kary pieniężnej, wymierzania jej wysokości oraz oceny możliwości odstąpienia od jej wymierzenia, istotną rolę odgrywają czynniki o charakterze subiektywnym, odtwarzane w oparciu o analizę całokształtu zachowania karanego przedsiębiorcy, jego motywacji, kontekstu zarzucanego mu naruszenia, czy chociażby wpływu przedsiębiorstwa na uchybienie obowiązujących norm. Jak podał Sąd Najwyższy, ukształtowała się zatem linia orzecznicza, zgodnie z którą przyjęto, że przedsiębiorstwo energetyczne może uniknąć kary, gdy wykaże, że obiektywne okoliczności danej sprawy uniemożliwiają mu przypisanie odpowiedzialności za naruszenia przepisów ustawy z uwagi na podjęte przez to przedsiębiorstwo działania o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym.

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby podjął wszystkie możliwe działania, aby uniknąć naruszenia przepisów ustawy o biokomponentach. Przed wszystkim należy podnieść, iż powód jako podmiot profesjonalny i zobowiązany do realizacji (...) powinien na bieżąco śledzić zmiany w przepisach dotyczących prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, w szczególności jeśli stosowne informacje są zamieszczane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu, jak również w sytuacji, gdy możliwe jest zamówienie newslettera umożliwiającego zapoznanie się ze wszystkimi zmianami, bez potrzeby korzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Podjęcie omawianych działań byłoby ze strony powoda przejawem należytej dbałości o swoje interesy.

W odwołaniu powód nie wyjaśnił, dlaczego stosowną informację złożył po terminie, ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że zrealizował ciężący na nim obowiązek, dlatego też nałożenia kary w kwocie 5 000 zł nie było zasadne.

W tej sytuacji, Prezes URE prawidłowo uznał, że powód dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o biokomponentach, czego konsekwencją jest konieczność nałożenia na powoda kary pieniężnej.

Jednakże przed podjęciem ostatecznej decyzji o nałożeniu kary pieniężnej pozwany rozważył, czy w sprawie nie powinien znaleźć zastosowania przepis art. 189f kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, w szczególności jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa.

Pozwany uznał, jednak że okoliczności sprawy sprzeciwiają się uznaniu wagi naruszenia prawa przez powoda za znikomą.

Prezes URE podkreślił bowiem, że obowiązek informacyjny wynikający z art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach jest szczególnie istotny w kontekście ciążącego na Prezesie, a wynikającego z art. 22a ust. 4 - 6 ustawy, obowiązku prowadzenia i publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, wykazu podmiotów, które są zobowiązane do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego w danym roku kalendarzowym. Podstawą dla sporządzenia wykazu są między innymi informacje, o których mowa w art. 22a ust. 1 ustawy o biokomponentach. Nieprzekazanie przez powoda informacji w terminie przewidzianym w art. 22a ust. 1 ustawy, spowodowało po stronie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki brak wiedzy w przedmiocie kręgu podmiotów zobowiązanych do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, a w konsekwencji miało negatywny wpływ na realizację przez ten organ obowiązku wynikającego z art. 22a ust. 4 ustawy o biokomponentach. Równie istotne jest to, że aktualizacja rejestru podmiotów realizujących (...) zaspokaja zapotrzebowanie innych przedsiębiorców na informacje z wiarygodne źródła o tym, czy ich kontrahent zgłosił uczestnictwo w realizacji (...).

Ponadto powód przekroczył termin ustawowy o 33 dni mimo, iż komunikatem Nr 3/2018 z 8 stycznia 2018 r., opublikowanym na stronie internetowej Urzędu, zwrócono uwagę uczestników rynku paliw ciekłych na zmiany w obszarze zgłoszeń i sprawozdawczości, wprowadzone ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 2290), w szczególności na obowiązek wynikający z art. 22a ust. 1 ustawy.

Reasumując, Sąd uznał, że skoro powód złożył informację po terminie wskazanym w ustawie, to zasadnie Prezes URE wydał decyzję stwierdzającą naruszenie przez powoda art. 22a ust.1 ustawy o biokomponentach i w konsekwencji zasadnie nałożył karę pieniężną w wysokości wskazanej w treści art. 33 ust. 2 ustawy, tj. w wysokości 5000,00 zł.

Wysokość kary, została przez ustawodawcę określona kwotowo i wynosi 5.000 zł. Z uwagi na fakt, iż powołana ustawa nie przyznaje Prezesowi URE prawa do określenia wysokości kary pieniężnej organ zobligowany był do jej nałożenia właśnie w tej wysokości. W świetle powyższego brak było podstaw prawnych do zmiany jej wysokości.

Nie znajdując zatem podstaw uzasadniających uwzględnienie odwołania, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił je w oparciu o przepis art. 479⁵³ §1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. wskazującej na obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów postępowania przez stronę przegrywającą sprawę. Odwołując się do tej zasady, Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego wynagrodzenie pełnomocnika procesowego strony pozwanej w wysokości 720 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Sędzia SO Anna Maria Kowalik